

Pinter-koden

Harold Pinters dramatik på originalsprog - en luksusvare? Ja, men lige til at gå til.

Af Søren Vinterberg

Forrige års litterære nobelpristager opført på originalsproget på en dansk scene - dét burde måske være en selvfølge i en europæisk hovedstad, men det er nu alligevel en gave. Som gymnasiernes drama- og engelsklærere og deres elever vil vide at påskønne.

Men som kan nydes af enhver helt uden pædagogiske bagtanker: Harold Pinter er suveræn i sin dissektion af det sprog, hvormed vi søger at dække os selv og få andre til at afsløre sig. Den åbne tvivl, den slet skjulte mistanke og den helt udtalte, men nu desto farligere trussel - alle lokaliseret mellem linjerne:

I det særlige tryk på et ord, i den del af sætningen, der ikke siges, ordet, der gentages med en lille undren eller afsmag. Hele det mesterskab i humor og fordækthed, han folder ud i 'The Collection'.

På to scenehalvdele, dvs. mellem to lejligheder med hver sit par, bølger her jalousiens magtkamp: Anonyme telefonopringninger får gamle Harry til at fatte mistanke om, at hans yngre partner Bill har lavet sidespring nogle dage før. Nemlig med Stella, der bor sammen med Jimmy, alias manden i telefonen.

Lag for lag skrælles bedragets løg, troværdighed og overtag skifter plads mellem utro og bedragne parter, men hver ny 'sandhed' er en lettelse og sejr, og samtidig et fælles nederlag med spire til ny paranoia.

Smagsprøver på Pinter

McEwan som Harry og Kennedy som Jimmy økonomiserer begge beundringsværdigt med ansigternes og kroppenes medfødte komik tilsat hver sin knivspids undertrykt aggression. Hos Burns er det egoisme, måske med skyggen af samvittighedsnag, der gemmer sig under Bills lade velvilje, mens Sira Stampe prøver at tilbageholde Stellas lille, blanke angst for at ødelægge 'alt' for en tilfældig oplevelses skyld.

Pinters dialog er som skabt for de fire, i en sikker, livlig instruktion, der fylder den dunkle dybde bag scenografiens bagdøre med psykologisk ditto uden at fedte med situationskomikken.

En lille time spiller denne sprogmusikalske fuga over temaet bedrag og sandhed, efter at vi før pausen har fulgt tre kortere etuder: Stampe i mobil-monologen 'Special offer', McEwan og Kennedy i den absurde samtale på direktionskontoret om 'Trouble in the works', og Burns med den vragede mands selvbedrag i cruise-passagerens 'Monologue'.

For korte til helt at komme til live, men som tre smagsprøver på Pinters teknik og tematik alligevel obligatorisk pensum.